

Bruxelles, 17.3.2016
COM(2016) 151 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**privind utilizarea sustenabilă a produselor biocide în temeiul articolului 18 din
Regulamentul (UE) nr. 528/2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind
punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide**

(Text cu relevanță pentru SEE)

Cuprins

1.	INTRODUCERE.....	3
1.1.	Regulamentul privind produsele biocide (<i>Biocidal Products Regulation – BPR</i>).....	3
1.2.	Utilizare sustenabilă	4
1.3.	Obiectivul raportului	4
2.	CUM CONTRIBUIE BPR LA UTILIZAREA SUSTENABILĂ A BIOCIDELOR.....	5
2.1.	Promovarea celor mai bune practici pentru a reduce utilizarea produselor biocide	5
2.1.1.	Introducerea celor mai bune practici prin intermediul autorizațiilor produselor sau al aprobării substanțelor	5
2.2.	Metode eficiente de monitorizare a utilizării produselor biocide	6
2.3.	Principiile gestionării integrate a dăunătorilor (<i>Integrated pest management – IPM</i>) și utilizarea produselor biocide – cele mai bune practici	7
2.3.1.	Coduri privind cele mai bune practici	7
2.3.2.	HACCP.....	7
2.3.3.	Standarde și certificare	8
2.4.	Riscuri în domenii specifice, cum ar fi școlile, locurile de muncă, grădinițele etc.	8
2.4.1.	Situația actuală.....	8
2.4.2.	Diseminarea informațiilor	9
2.5.	Rolul performanțelor îmbunătățite ale echipamentelor utilizate la aplicarea produselor biocide.....	9
3.	INSTRUMENTE PENTRU STIMULAREA INOVĂRII ȘI PENTRU PROMOVAREA UTILIZĂRII SUSTENABILE.....	11
3.1.	Excluderea, substituirea și evaluarea comparativă.....	11
3.2.	Sisteme de etichetare	11
3.2.1.	Regulamentul privind eticheta ecologică a UE	11
3.2.2.	Inițiativele industriei.....	12
3.3.	Cele mai bune tehnici disponibile în temeiul Directivei 2010/75/UE privind emisiile industriale	12
4.	CONCLUZII	13

1. INTRODUCERE

1.1. Regulamentul privind produsele biocide (*Biocidal Products Regulation – BPR*)

Regulamentul (UE) nr. 528/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2012¹ (denumit în continuare „BPR”) reglementează punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide BPR a abrogat Directiva 98/8/CE² (denumită în continuare „BPD”) și a intrat în vigoare la 1 septembrie 2013.

Produsele biocide, precum dezinfectantele, produsele de conservare a lemnului, insecticidele, repelentele pentru insecte sau rodenticidele, sunt o familie de produse destinate distrugerii sau controlului organismelor dăunătoare sau nedorite (precum viruși, bacterii, ciuperci, insecte sau animale vertebrate) care au efecte negative asupra mediului, a animalelor, a oamenilor, a activităților lor sau asupra produselor pe care aceștia le utilizează sau le produc. Produsele biocide sunt utilizate într-o largă varietate de moduri, atât de către utilizatori industriali și profesionali, cât și de către publicul larg.

Obiectivul BPR este acela de a îmbunătăți funcționarea pieței interne, asigurând în același timp un înalt nivel de protecție a sănătății umane, a sănătății animale și a mediului.

Regimul de autorizare a produselor biocide se bazează pe un proces în două etape.

În prima, substanța activă responsabilă de efectul biocid trebuie să fie aprobată la nivelul UE, după o evaluare a proprietăților sale periculoase și a riscurilor posibile.

În a doua, fiecare produs biocid trebuie să fie autorizat la nivelul UE sau la nivel național.

Cu toate acestea, pentru substanțele active care erau deja pe piață la data la care BPD a intrat în vigoare, abordarea este inversată. BPD a stabilit o perioadă de tranziție pentru evaluarea acestor substanțe active, în care produsele biocide care conțin aceste substanțe active pot fi introduse în continuare pe piață în conformitate cu practicile naționale ale statelor membre.

Este important să se evidențieze faptul că, în pofida riscurilor inerente utilizării lor, produsele biocide joacă un rol important în viața de zi cu zi a cetățenilor UE. De exemplu, insecticidele și dezinfectanții sunt esențiali pentru sănătatea publică, ajutând în controlul bolilor transmise prin intermediul vectorilor (cum ar fi malaria, febra dengue, chikungunya, Zika), al bolilor transmise prin intermediul alimentelor (precum salmoneloză, listerioza) sau al infecțiilor dobândite în spital (MRSA). De asemenea, produsele biocide sunt utilizate pe scară largă în materiale cum ar fi materialele plastice, vopselele, materialele textile, lemnul etc. pentru a le proteja împotriva degradării de către microbi, ciuperci sau insecte.

¹ Regulamentul (UE) nr. 528/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2012 privind punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide Text cu relevanță pentru SEE - JO L 167, 27.6.2012, p. 1 – 123.

² Directiva 98/8/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 1998 privind comercializarea produselor biodestructive - JOJ L 123, 24.4.1998, p. 1 – 63.

Oferirea unui răspuns la această necesitate societală implică investiții importante din partea societăților care introduc pe piață produse biocide, în special pentru a furniza informațiile necesare pentru a demonstra că produsele lor sunt sigure și eficiente.

După cum s-a menționat anterior, produsele biocide sunt folosite în numeroase și foarte diverse sectoare³. Acest fapt implică numeroase provocări, în special în privința comunicării cu utilizatorii finali și cu părțile interesate, precum și a creșterii nivelului de informare.

1.2. Utilizare sustenabilă

Utilizarea sustenabilă poate fi definită, pentru produsele biocide, ca fiind obiectivul de a reduce riscurile și impacturile utilizării produselor biocide asupra sănătății umane, asupra sănătății animale și asupra mediului și de promova utilizarea gestionării integrate a dăunătorilor și a unor metode sau tehnici alternative, cum ar fi alternativele nechimice la produsele biocide.

Totuși, ar trebui remarcat faptul că produsele biocide sunt, de asemenea, instrumente importante pentru protecția sănătății umane, animale și a mediului, precum și faptul că este posibil ca alternativele nechimice să nu fie întotdeauna eficiente, practice sau chiar disponibile. Prin urmare, strategiile de utilizare sustenabilă trebuie să asigure, de asemenea, că rămân disponibile suficiente produse biocide pentru a atinge aceste obiective.

1.3. Obiectivul raportului

Articolul 18 din BPR prevede faptul că, pe baza experienței dobândite în cursul aplicării BPR, Comisia prezintă Consiliului și Parlamentului European un raport privind modul în care BPR contribuie la utilizarea sustenabilă a produselor biocide. Prezentul raport reflectă, de asemenea, necesitatea de a introduce măsuri suplimentare, în special destinate utilizatorilor profesioniști, în vederea reducerii riscurilor la adresa sănătății umane, a sănătății animale și la adresa mediului determinate de produsele biocide.

Același articol conține elemente care trebuie să fie examinate și care se referă la:

- promovarea celor mai bune practici ca măsură de reducere la minimum a utilizării produselor biocide;
- cele mai eficiente metode de monitorizare a utilizării produselor biocide;
- dezvoltarea și aplicarea principiilor de gestionare integrată a dăunătorilor în ceea ce privește utilizarea produselor biocide;
- riscurile utilizării produselor biocide în locuri specifice, cum ar fi școlile, locurile de muncă, grădinițele etc., precum și dacă există necesitatea unor măsuri suplimentare pentru contracararea riscurilor respective;
- rolul performanțelor îmbunătățite ale echipamentelor utilizate la aplicarea produselor biocide.

³ BPR vizează 4 grupuri principale de produse biocide, la rândul lor împărțite în 22 de tipuri de produse, care variază de la dezinfectantele utilizate în igiena umană la fluidele utilizate pentru îmbalsamare și taxidermie, incluzând conservanți de utilizat în conserve, insecticide, rodenticide și antivegetative.

Prin urmare, scopul prezentului raport este de a examina elementele menționate la articolul 18 din BPR (secțiunea 2), dar și de a reflecta asupra unor elemente suplimentare (secțiunea 3).

Prezentul raport se bazează pe un studiu preliminar⁴, care a inclus o sondare de amploare a unor reprezentanți ai autorităților competente din statele membre, ai industriei și ai ONG-urilor (denumit în continuare „studiul”).

2. CUM CONTRIBUIE BPR LA UTILIZAREA SUSTENABILĂ A BIOCIDELOR

Această secțiune oferă o privire de ansamblu asupra constatărilor studiului și arată modul în care BPR contribuie sau poate contribui la utilizarea sustenabilă a biocidelor.

2.1. Promovarea celor mai bune practici pentru a reduce utilizarea produselor biocide

Cea mai bună practică înseamnă o abordare sau o metodologie exemplară, prezentată frecvent în ghiduri, care vizează reducerea riscurilor și promovarea înțelegerii tehnice la aplicarea unui produs sau a unei tehnici. Din punctul de vedere al implementării și al aplicabilității (de preferință în întreaga UE), implicarea părților interesate în elaborarea de ghiduri privind cele mai bune practici este esențială. Ghidurile conținând cele mai bune practici se axează pe faza de utilizare a produselor biocide și constituie un instrument de utilizat după procesul de autorizare pentru a promova utilizarea sustenabilă a acestor produse.

Pentru a asigura o abordare armonizată a utilizării sustenabile a produselor biocide în întreaga UE, una dintre provocări este de a asigura diseminarea celor mai bune practici și aderarea la principiile privind utilizarea sustenabilă a produselor biocide.

2.1.1. Introducerea celor mai bune practici prin intermediul autorizațiilor produselor sau al aprobării substanțelor

Autorizațiile produselor precizează termenii și condițiile de punere la dispoziție pe piață și de utilizare a produselor pentru care sunt acordate. În particular, ele conțin instrucțiuni privind utilizarea și eliminarea în condiții de siguranță a produselor biocide.

Una dintre modalitățile de a promova diseminarea documentelor de orientare disponibile sau a codurilor de bune practici este de a face o trimitere la acestea în autorizația produsului, astfel încât instrucțiunile de utilizare a produsului să se refere în mod explicit la ele. De exemplu, în Germania, autorizațiile vizând rodenticidele anticoagulante includ o trimitere, obligatorie din punct de vedere juridic, la un cod al unei bune practici de aplicare a acestor produse de către persoane specializate și autorizate, care se bazează pe ghidurile existente ale industriei de profil și pe dispozițiile legale

⁴ Analiza măsurilor vizând utilizarea sustenabilă a produselor biocide, de Milieu Ltd 2015.

ale UE⁵. Totuși, această opțiune presupune ca utilizatorul final să citească și să urmeze în mod corect recomandările formulate.

În cazul în care este disponibil un sistem de certificare sau de formare, trimiterea la un astfel de sistem poate fi realizată în autorizație. De exemplu, această abordare este adoptată în Regatul Unit în ceea ce privește autorizarea rodenticidelor, unde conformitatea cu un sistem de gestionare propus de industrie va fi necesară ca o condiție de autorizare a rodenticidelor anticoagulante⁶.

În ceea ce privește antivegetativele, toate substanțele active aprobate până în prezent sunt vizate de o dispoziție care obligă persoanele care pun la dispoziție pe piață produse antivegetative pentru utilizatorii neprofesioniști să furnizeze aceste produse împreună cu mânuși adecvate.

Acesta este un exemplu de obligații impuse la punctele de vânzare, pentru a se asigura că nu numai informațiile, ci și echipamentul individual de protecție ajung la utilizatorul final. El arată modul în care pot fi impuse cerințe de-a lungul lanțului de aprovizionare și, în particular, la nivelul comerțului cu amănuntul, pentru a disemina cele mai bune practici și pentru a promova utilizarea sustenabilă a produselor biocide.

Astfel de obligații sunt posibile deoarece domeniul de aplicare al BPR cuprinde punerea la dispoziție a produselor biocide (adică de la prima livrare până la punctul de utilizare) și deoarece substanțele active sunt aprobate prin intermediul unor regulamente de punere în aplicare, care reprezintă măsuri cu un domeniu de aplicare general, permițând adoptarea unor dispoziții care să vizeze lanțul de aprovizionare.

Prin aprobarea substanțelor, ar putea fi aplicate interdicții ale vânzărilor fără rețetă sau prin internet, de exemplu, pentru produsele biocide care conțin substanțe active care îndeplinesc criteriile de excludere, dar care sunt aprobate și autorizate pe baza derogării prevăzute la articolul 5 alineatul (2) din BPR. În plus, pentru astfel de produse biocide, se poate lua în calcul restricționarea distribuției și a vânzării de către profesioniști calificați în mod corespunzător.

2.2. Metode eficiente de monitorizare a utilizării produselor biocide

Studiul a arătat că, în prezent, se colectează foarte puține informații de către statele membre cu privire la utilizarea produselor biocide.

La nivelul UE, nu există în prezent niciun sistem specific de monitorizare a datelor referitoare la vânzările anuale de produse biocide. În viitor, Registrul produselor biocide (*Register for Biocidal Products – R4BP*), găzduit de Agenția Europeană pentru Produse Chimice, ar putea oferi un instrument pentru colectarea unor astfel de date⁷.

⁵ http://www.baua.de/de/Chemikaliengesetz-Biozidverfahren/Biozide/pdf/Allgemeine-Kriterien-Version1-3-englisch.pdf?__blob=publicationFile&v=2

⁶ Regimul de gestionare a rodenticidelor de generația a doua (*Second Generation Anticoagulant Rodenticide – SGAR*)

⁷ <http://echa.europa.eu/support/dossier-submission-tools/r4bp>

Cu toate acestea, este important să se definească în mod clar care ar fi conținutul și scopul necesar al colectării acestor informații și în ce mod ar putea să sprijine obiectivele BPR, incluzând utilizarea sustenabilă.

2.3. Principiile gestionării integrate a dăunătorilor (*Integrated pest management* – IPM) și utilizarea produselor biocide – cele mai bune practici

Studiul a arătat că o gamă largă de documente privind cele mai bune practici referitoare la diferite tipuri de produse au fost deja elaborate de asociații ale industriei sau de state membre.

2.3.1. Coduri privind cele mai bune practici

Ghidurile sau codurile privind cele mai bune practici pot fi elaborate de industrie pentru a promova utilizarea sustenabilă a produselor biocide pe baza principiilor IPM.

În acest sens, o evoluție demnă de atenție este „Ghidul privind cele mai bune practici în utilizarea momelilor rodenticide ca biocide în Uniunea Europeană”⁸, realizat de industria europeană a biocidelor. Acest ghid descrie ce trebuie făcut înainte, în timpul și după aplicarea rodenticidelor, oferă orientări practice care ar trebui urmate în multe și diverse situații de utilizare a rodenticidelor, descrie modul în care să se monitorizeze prezența rozătoarelor fără aplicarea permanentă de momeli rodenticide și discută alternativele la rodenticide. Documentul de orientare oferă, de asemenea, sfaturi cu privire la sursele de unde se pot obține informații despre rezistența la anticoagulante și cea mai bună modalitate de a o gestiona.

2.3.2. HACCP

Aplicarea principiilor metodei intitulate „analiza riscurilor și punctele critice de control” (HACCP) este obligatorie pentru operatorii din sectorul alimentar⁹. De asemenea, operatorii din sectorul hranei pentru animale care efectuează operațiuni specifice trebuie să aplice proceduri bazate pe principiile HACCP¹⁰.

În special în cazul dezinfectantelor, HACCP este o abordare preventivă (incluzând monitorizarea riscurilor potențiale) care, dacă este aplicată în mod corect, prevede o bună gestionare a igienei și care poate de asemenea contribui la utilizarea dezinfectantelor în conformitate cu principiile utilizării sustenabile.

În plus, sistemele HACCP, împreună cu codurile și cu ghidurile specifice elaborate în cadrul acestor sectoare, vizează adesea dezinfectarea, controlul dăunătorilor și cursurile de formare ale operatorilor.

⁸ <http://www.rrac.info/content/uploads/CEFIC-EBPF-RWG-Guideline-Best-Practice-for-Rodenticide-Use-FINAL-S-.pdf>

⁹ [Regulamentul \(CE\) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare](#) - JO L 139, 30.4.2004, p. 1 – 54.

¹⁰ [Regulamentul \(CE\) nr. 183/2005 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 ianuarie 2005 de stabilire a cerințelor privind igiena furajelor](#) - JO L 35, 8.2.2005, p. 1.

2.3.3. Standarde și certificare

Elaborarea de standarde, combinată cu un proces de certificare, poate fi, de asemenea, utilizată pentru a asigura utilizarea corespunzătoare și sustenabilă a produselor biocide.

Recent adoptatul standard european (EN 16636)¹¹ oferă un bun exemplu cu privire la ceea ce se poate realiza.

Conformitatea cu EN 16636 va permite prestatorilor de servicii de management al dăunătorilor să demonstreze că dispun de competențele și de cunoștințele necesare pentru a furniza servicii de gestionare a dăunătorilor, că dispun de un sistem de gestionare prin care se asigură un nivel consecvent al calității și că minimizează în mod sistematic riscurile la care sunt expuși clienții și publicul, precum și riscul unor eventuale efecte negative asupra mediului și asupra bunăstării animalelor.

Astfel de inițiative contribuie în mod direct la utilizarea sustenabilă a produselor biocide.

2.4. Riscuri în domenii specifice, cum ar fi școlile, locurile de muncă, grădinițele etc.

2.4.1. Situația actuală

Pe baza analizei majorității substanțelor active aprobate până în prezent în temeiul BPR (conservanți pentru lemn, insecticide, repelente și momeli și produse antivegetative), studiul a concluzionat că fie nu a fost raportat niciun risc specific, fie măsurile de atenuare a riscurilor prevăzute în condițiile specifice de autorizare a produsului contracarează în mod suficient riscurile în etapa de utilizare a produselor biocide respective.

Pentru celelalte tipuri de produse care sunt introduse pe piață în conformitate cu normele naționale, nu a fost raportat niciun risc specific.

Ar trebui remarcat, de asemenea, că articolul 17 alineatul (5) din BPR prevede necesitatea ca statele membre să ia măsuri pentru a furniza publicului informații corespunzătoare cu privire la beneficiile și riscurile asociate cu produsele biocide și la modalitățile de a limita utilizarea lor. Studiul recunoaște importanța acestor informații, în special pentru utilizările în zone în care persoane vulnerabile, cum ar fi copiii, pot fi expuse la produse.

În ceea ce privește riscul pentru apă sau pentru apele subterane, studiul a încurajat statele membre să utilizeze informațiile disponibile din alte regimuri de monitorizare, precum monitorizarea substanțelor prioritare și a poluanților specifici bazinelor hidrografice în conformitate cu Directiva-cadru privind apa, care ar putea pune la dispoziție informații cu privire la riscurile specifice pentru mediul acvatic determinate de produsele biocide. În

¹¹ Standardul european pentru serviciile de gestionare a dăunătorilor (EN 16636) - CEN, Comitetul European de Standardizare

acest context, s-a elaborat un mecanism cuprinzând o listă de supraveghere¹² pentru a se asigura monitorizarea țintită la nivelul întregii UE a substanțelor care ar putea prezenta motive de îngrijorare (incluzând poluanții emergenți), cu scopul de a sprijini procesul de ierarhizare a priorităților în viitoarele revizuiți ale listei substanțelor prioritare.

În plus, „Platforma de informare pentru monitorizarea chimică” (*Information Platform for Chemical Monitoring – IPCheM*)¹³, concepută și pusă în aplicare de Comisie, oferă un punct unic de acces la colecții de date referitoare la monitorizarea chimică administrate de și puse la dispoziția organismelor Comisiei Europene, statelor membre, organizațiilor internaționale și naționale și cercetătorilor.

2.4.2. Diseminarea informațiilor

După cum s-a afirmat mai sus, formarea și schimbul de informații sunt esențiale pentru a se asigura că măsurile de atenuare a riscurilor sunt aplicate în mod corespunzător pentru a proteja domeniul specific.

Prin urmare, în cazul în care ar fi necesare măsuri suplimentare pentru a asigura aplicarea corespunzătoare a măsurilor de atenuare a riscurilor, ele ar putea fi în mare măsură privite ca măsuri de sporire a difuzării informațiilor la utilizatorul final și de consolidare a educației și a formării profesionale.

Ar trebui ca formarea profesională și informarea să abordeze și modul de a evita aplicările inutile, precum și posibila utilizare a alternativelor nechimice.

În această privință, câteva state membre (cum ar fi Belgia¹⁴ sau Danemarca¹⁵) au depus deja eforturi semnificative și chiar creative pentru a comunica publicului larg principiile de utilizare sustenabilă a produselor biocide.

2.5. Rolul performanțelor îmbunătățite ale echipamentelor utilizate la aplicarea produselor biocide

Ar trebui remarcat faptul că multe produse biocide – în special cele destinate publicului larg – sunt aplicate fără echipamente sau că echipamentele utilizate sunt reprezentate, în principal, de articole precum mănuși și alte echipamente de protecție personală, deja reglementate prin Directiva 89/686/CEE¹⁶.

Prin urmare, atunci când se utilizează echipamente specifice, multe echipamente sunt deja proiectate astfel încât să reducă la minimum expunerea (de exemplu, sisteme automate pentru tratarea lemnului) și să evite depășirea dozelor (de exemplu, dozarea calibrată a produselor de

¹² Articolul 8b din Directiva 2013/39/UE de modificare a Directivelor 2000/60/CE și 2008/105/CE; Decizia (UE) 2015/495 a Comisiei.

¹³ <https://ipchem.jrc.ec.europa.eu/RDSIdiscovery/ipchem/index.html>

¹⁴ http://www.belgium.be/fr/publications/publ_ongewenste-gasten-in-huis-of-tuin.jsp

¹⁵ <http://www.hverdagsgifte.dk/>

¹⁶ Directiva 89/686/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1989 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la echipamentul individual de protecție, JO L 399 din 30 decembrie 1989.

protecție utilizate în interiorul containerelor, calibrarea pulverizatoarelor de vopsele antivegetative) și sunt considerate adecvate scopului în principal în sectorul industrial și în cel al serviciilor.

În plus, în cazul în care ar fi dorite restricții sau cerințe specifice, ele ar putea fi asigurate, de la caz la caz, prin includerea unor condiții specifice în aprobarea substanței sau în autorizația produsului.

În sfârșit, în cazul în care utilizarea unor echipamente de dozare adecvate este un factor important pentru aplicarea anumitor produse biocide, există alți factori care trebuie, de asemenea, să fie luați în considerare pentru a reduce la minimum expunerea, precum selectarea produsului corespunzător, determinarea condițiilor meteorologice, nivelul de infestare etc. Ei demonstrează încă o dată relevanța instrucțiunilor de folosire corespunzătoare, adaptate fiecărui tip de produs care este pus la dispoziția utilizatorilor.

3. INSTRUMENTE PENTRU STIMULAREA INOVĂRII ȘI PENTRU PROMOVAREA UTILIZĂRII SUSTENABILE

Au fost luate în considerare alte instrumente sau acțiuni care ar putea fi utilizate în vederea stimulării inovării și a dezvoltării de noi produse cu un profil mai bun.

3.1. Excluderea, substituirea și evaluarea comparativă

BPR prevede, prin criteriile de excludere și de substituție pentru substanțele active, precum și prin evaluarea comparativă a produselor biocide care conțin substanțe active susceptibile de înlocuire, mecanisme foarte puternice pentru eliminarea treptată a utilizării substanțelor care prezintă motive de îngrijorare puternice și foarte puternice. În plus, acestea creează stimulente pentru a dezvolta alternative mai bune.

Aceste mecanisme nu și-au atins încă pe deplin potențialul, întrucât multe substanțe active sunt încă în curs de evaluare și multe produse biocide sunt încă neautorizate. Dar este de așteptat ca ele să aducă o contribuție semnificativă la utilizarea sustenabilă a produselor biocide.

3.2. Sisteme de etichetare

Studiul a analizat modalități de a identifica ușor și vizual produsele biocide care ar avea un impact mai mic asupra sănătății umane, a sănătății animalelor și asupra mediului, cu obiectivul de a ajuta utilizatorii finali să aleagă în cunoștință de cauză, dar și de a conferi acestor produse un avantaj față de concurenții lor, creând astfel un stimulent clar pentru ca industria să dezvolte produse mai bune.

În particular, studiul a analizat dacă sistemele existente de etichetare ecologică (cum ar fi eticheta ecologică a UE, etichetele ecologice „Îngerul albastru” sau „Lebăda nordică”) ar putea fi utilizate în acest scop și dacă asociații din industrie sau societăți individuale au elaborat (în mod voluntar) sisteme care ar putea fi o sursă de inspirație.

3.2.1. Regulamentul privind eticheta ecologică a UE

Scopul Regulamentului (CE) nr. 66/2010¹⁷ (denumit în continuare „Regulamentul privind eticheta ecologică”) este de a institui un sistem UE voluntar de premieră pentru a ajuta consumatorii să identifice produsele și serviciile care au un impact redus asupra mediului pe întreaga durată a ciclului lor de viață, de la extracția materiilor prime, la producție și utilizare și până la eliminare.

Cu toate acestea, studiul a arătat că produsele biocide nu sunt percepute ca fiind adecvate sau eligibile pentru sistem, din cauza proprietăților lor inerente și a însuși scopului lor de a combate organismele nedorite.

Marea varietate de produse biocide și multiplele sectoare de utilizare au fost, de asemenea, evidențiate ca o dificultate, deoarece criteriile de etichetare ecologică ale UE sunt elaborate în mod specific în funcție de produse.

¹⁷ Regulamentul (CE) nr. 66/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind eticheta UE ecologică, JO L 27/1, 30.1.2010.

În cele din urmă, eticheta ecologică a UE promovează alternative disponibile la produsele biocide, precum materialele netratate cu biocide ca alternativă la materialele impregnate în mod convențional.

3.2.2. *Inițiativele industriei*

Industria sau asociațiile industriei au luat câteva inițiative pentru a promova practici sustenabile sau pentru a evidenția caracteristicile „ecologice” ale produselor lor.

Chiar dacă s-au limitat la inițiative ale unor societăți individuale, adesea ca parte a politicii lor de produs sau a strategiei lor de marketing, aceste inițiative demonstrează faptul că societățile pot lua măsuri pentru a reduce impactul produselor biocide asupra mediului.

În plus, ele oferă elemente utile care ar putea fi utilizate pe scară mai largă pentru a stimula inovarea sau dezvoltarea de noi produse cu un profil mai bun pentru sănătatea umană, sănătatea animalelor și pentru mediu și, în sens mai larg, pentru a contribui la utilizarea sustenabilă a produselor biocide.

3.3. **Cele mai bune tehnici disponibile în temeiul Directivei 2010/75/UE privind emisiile industriale**¹⁸

La nivelul UE, dezvoltarea și revizuirea „documentelor de referință privind cele mai bune tehnici disponibile” (BREF)^{19,20}, în cadrul Directivei 2010/75/UE privind emisiile industriale, pot oferi posibilitatea de a identifica și de a promova cele mai bune practici privind utilizarea sustenabilă a produselor biocide în contextul producției industriale.

Prin aceste BREF-uri este încurajată utilizarea unor substanțe mai puțin periculoase, iar unele dintre ele vizează, direct sau indirect, utilizarea de produse biocide în sectoare industriale specifice.

¹⁸ Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării) (reformare), JO L 334, 17.12.2010.

¹⁹ Articolul 13 alineatul (1) din Directiva privind emisiile industriale (DEI, 2010/75/UE)

²⁰ <http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/>

4. CONCLUZII

După cum s-a afirmat în introducere, BPR este pe deplin operațional începând cu data de 1 septembrie 2013. Aceasta înseamnă că până în prezent s-a dobândit o experiență limitată în cadrul actualei legislații.

În plus, aprobarea substanțelor, autorizarea produselor, evaluarea comparativă a produselor biocide care conțin substanțe susceptibile de înlocuire cu scopul eliminării treptate a utilizării lor, reprezintă deja contribuții importante la obiectivul de a promova utilizarea sustenabilă a produselor biocide.

Prin urmare, finalizarea evaluării, în curs de desfășurare, a tuturor substanțelor active care erau deja pe piață la data intrării în vigoare a BPD și autorizarea produselor biocide care conțin aceste substanțe active reprezintă prima și cea mai importantă prioritate pentru a promova utilizarea sustenabilă a produselor biocide.

Prin urmare, statele membre și industria trebuie să își concentreze eforturile și resursele asupra aprobării substanțelor și a autorizării produselor.

În plus, va trebui ca statele membre să investească resurse suplimentare în activitățile de asigurare a respectării legislației, pentru a se asigura că niciun produs nu este introdus pe piață în mod ilegal și că produsele biocide sunt etichetate în mod corespunzător.

În ceea ce privește eventualele măsuri suplimentare menite să reducă riscurile pe care produsele biocide le prezintă pentru sănătatea umană, sănătatea animalelor și pentru mediu, studiul a concluzionat că riscurile sunt abordate deja în mod adecvat de către măsurile impuse prin intermediul condițiilor de aprobare a substanțelor active sau de autorizare a produselor biocide.

Mai exact, pentru utilizatorii profesioniști, studiul a concluzionat că măsurile de control aplicate în temeiul legislației UE privind sănătatea și siguranța lucrătorilor, precum și în temeiul legislației privind produsele chimice, combinate cu măsurile de atenuare a riscurilor specificate în etapa de autorizare a produselor biocide sunt suficiente – dacă sunt respectate – pentru a contracara riscurile determinate de expunere.

În plus, din cauza naturii foarte diverse a produselor biocide și a varietății aplicațiilor, nu pare adecvat să se extindă pur și simplu domeniul de aplicare al directivei-cadru privind utilizarea sustenabilă a pesticidelor la produsele biocide. În schimb, obiectivele principale ale respectivei directive în ceea ce privește produsele biocide pot fi atinse prin diferite mijloace și prin măsuri mai țintite. Din aceleași motive, extinderea domeniului de aplicare al Directivei privind echipamentele tehnice la produsele biocide nu pare nici ea potrivită.

În ceea ce privește mijloacele și acțiunile țintite, utilizarea corectă, în condiții de siguranță și sustenabilă a produselor biocide necesită disponibilitatea și difuzarea eficientă a unor informații sau orientări adecvate, indiferent dacă respectiva utilizare este în context profesional sau nu.

În cazul utilizării industriale, atunci când sunt elaborate documentele BREF, dacă este relevant, ar trebui încorporate ghiduri privind cele mai bune practici de utilizare a produselor biocide.

În cazul utilizării profesionale, elaborarea unor documente de orientare, punerea la dispoziție a unor activități de formare și certificarea utilizatorilor în aplicarea celor mai bune practici merg mână în mână.

În cazul utilizării neprofesionale, accentul ar trebui pus pe dispozițiile din autorizație și pe etichetarea produsului. Soluțiile tehnice, precum etichetele RFID sau codurile de răspuns rapid (QR) care realizează o conexiune cu site-ul de internet al titularului autorizației pot fi utile în a permite utilizatorilor să facă referire la proprietăți specifice ale unui produs și la instrucțiuni de utilizare.

În concluzie, Comisia va urmări următoarele acțiuni și invită statele membre să facă același lucru:

- concentrarea și intensificarea eforturilor pe programul de revizuire a substanțelor active existente, pentru a asigura că acesta este finalizat până cel târziu la sfârșitul anului 2024;
- asigurarea faptului că, odată ce substanțele active sunt aprobate, autorizațiile produselor se acordă, se modifică sau se anulează în termen de 3 ani;
- investirea unor resurse suplimentare în activitățile de asigurare a respectării legislației;
- fructificarea instrumentelor legislative disponibile, în special prin urmărirea îndeaproape a evoluțiilor documentelor BREF care pot fi relevante pentru produsele biocide utilizate în procesele industriale;
- încurajarea comunicării și desfășurarea unor campanii de creștere a nivelului de informare a utilizatorilor finali, prin intermediul unor site-uri de internet, materiale video, pliante sau al codurilor QR vizând produsele biocide etc.;
- încurajarea dezvoltării și a implementării standardelor (de exemplu în cadrul CEN) care ar putea contribui la utilizarea sustenabilă a produselor biocide;
- favorizarea inițiativelor de cercetare în domeniul utilizării sustenabile a produselor biocide și al alternativelor la produsele biocide.